

[Udenrigsministeren.]

og bistandsmæssigt samarbejde, der i februar 1975 blev indgået mellem EF og 46 udviklingslande. Ved at åbne væsentlig bedre adgang for disse 46 landes eksportvarer til EF-lande og ved at skabe grundlag for øget finansiel og teknisk bistand har EF-landene her skabt en nydannelse, der lever op til ikke mindst Danmarks ønsker om EF som et åbent og konstruktivt element over for den tredje verden, det være sig i Afrika, i Asien eller i Latinamerika.

Naturligvis er EF-landene også opmærksomme på behovet for bistand til og samarbejde med de mange andre udviklingslande i Afrika, Mellemøsten, Asien og Latinamerika. Selv om denne bistand fra EFs medlemslande endnu ikke er samordnet på samme måde som i Lomé-aftalen, yder de ni EF-lande allerede hver især væsentlige bidrag til økonomisk og social fremgang i mange af disse lande.

Et betydningsfuldt initiativ fra de ni over for den tredje verden er den euro-arabiske dialog. Det er endnu et forsøg på at etablere et omfattende økonomisk, teknologisk-videnskabeligt samarbejde på regional basis med deltagelse af alle lande i Den arabiske Liga.

Efter afholdelsen af foreløbig tre møder mellem europæiske og arabiske eksperter – i Cairo i juni, i Rom i juli og i Abu Dhabi i november 1975 – kan det konstateres, at der er gjort betydelige fremskridt, og der synes at være skabt et godt grundlag for det fortsatte samarbejde.

Efter at have nævnt denne række af eksempler på det udenrigspolitiske samarbejde i EF-sammenhæng og også berørt dets forhold til det nordiske samarbejde, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at hverken vor deltagelse i det nordiske samarbejde eller i EF-samarbejdet forhindrer eller overflødiggør de mange tosidede kontakter med lande uden for disse to grupper. Disse kontakter kommer bl. a. til udtryk gennem besøg her i landet og gennem regeringsbesøg i udlandet. Der er ingen tvivl om, at disse tosidede kontakter både bidrager til at åbne dørene for dansk erhvervsliv og skaffer nyttige kontakter af værdi for dansk udenrigspolitik.

Inden jeg afslutter denne redegørelse, vil jeg som nævnt fremsætte nogle bemærkninger om Den europæiske Union i forbindelse med den belgiske statsminister, hr. Tindemans' nylig offentliggjorte rapport.

Som bekendt besluttede EF-landenes regeringschefer på topmødet i Paris i 1972 at om-

danne de ni's samlede indbyrdes forbindelser til en europæisk union inden 1980. På deres møde i Paris i 1974 besluttede regeringscheferne at anmode hr. Tindemans om at udarbejde en sammenfattende rapport om dette spørgsmål på grundlag af drøftelser med medlemslandenes regeringer og repræsentanter for den offentlige mening i de ni EF-lande. Hr. Tindemans' rapport vil indgå som et vigtigt led i drøftelserne om Den europæiske Union på det næste møde mellem EF-landenes regeringschefer i Luxembourg i første halvdel af marts. Rapporten har som bekendt indgået i drøftelserne både i det udenrigspolitiske nævn og i markedsudvalget. Som statsministeren gav udtryk for det ved rapportens fremkomst, betragter regeringen den som et vigtigt bidrag til debatten om den videre udbygning af det europæiske samarbejde.

Som det også blev understreget af statsministeren, indeholder rapporten synspunkter, som man fra dansk side må se på med en vis skepsis, og også punkter, vi er uenige i. Der må imidlertid ikke herske tvivl om, at hr. Tindemans' ønske om at bevare og styrke det europæiske samarbejde nyder bred tilslutning i Danmark, ikke mindst i den nuværende situation. I den ånd er regeringen gået i gang med nøje at studere rapporten, hvis tanker om EF-samarbejdets praktiske og aktuelle problemer i flere henseender svarer til de synspunkter, som regeringen gjorde gældende over for hr. Tindemans.

Rapporten fremtræder i vidt omfang som forslag til et handlingsprogram for det europæiske samarbejde i de kommende år og stemmer i den henseende godt overens med det danske ønske om en pragmatisk og realistisk udvikling af EF-landenes samarbejde. Fællesskabet må skridt for skridt tage fat på at løse de indre og ydre problemer, det er stillet over for, og rapporten vil utvivlsomt vise sig at kunne give en betydelig inspiration hertil.

Hvad specielt angår hr. Tindemans' omtale af det udenrigspolitiske samarbejde mellem de ni EF-regeringer, som vi drøfter her i dag, vil jeg først fremhæve, at det fremgår af alt, hvad jeg har sagt i denne redegørelse, at regeringen betragter det udenrigspolitiske samarbejde mellem de ni EF-lande som yderst værdifuldt og gerne medvirker til en udbygning af det.

Hr. Tindemans' tanker om, at der på ministermøderne både må kunne drøftes økonomiske og udenrigspolitiske problemer, kan vi til-